

ÅRSRAPPORT FOR 2019 – OS ELDRERÅD

Sammensetning:

Medlemmer:	Varamedlemmer
Kåre Bakosgjelten - leder	Inge Kroken
Elly Rønningen - nestleder	Björg Dagny Sæter
Finn Hval -sekretær	Helge J. Bakken
Olav Nylend - styremedlem	
Solvår Presthagen - styremedlem	
Mona Østgårdstrøen (oppnevnt av k-styret)	Jon Ola Kroken (oppnevnt av k-styre)

Jon Ola Kroken har møtt som representant oppnevnt av kommunestyret det siste året.

Aktivitet og prioriteringer

Det er avholdt 5 møter dette året, det vil si fram til starten av november. Det var kommunevalg nå i høst og derfor skal det velges nytt eldreråd for neste 4-årsperiode. Det er behandla i overkant av 30 saker i perioden januar-november. Som gjennom hele inneværende valgperiode, har deltakelsen på møter fra medlemmer så vel som varamedlemmer vært stor. Det er så å si aldri frafall, og varamedlemmer møter i tillegg for å holde seg orientert.

Eldrerådets arbeid dette året har i stor grad vært styrt av omstillingsarbeidet i kommunen. Trepertssamarbeidet mellom politikere, representanter for administrasjon og representanter for de ansatte har vært bærebjelken i arbeidet. Eldrerådet har gitt til kjenne behovet for å trekke inn representanter for råd/utvalg og for frivillige lag og organisasjoner for å sikre god forankring av krevende prosesser. I organisering og framdriftsplan ble dette i stor grad vektlagt, og eldrerådet har stilt med opptil flere representanter på medvirkningsmøter i løpet av vinteren/våren. Eldrerådet pekte videre på viktigheten av god informasjonsflyt til de brede lag av befolkningen. Vi har i flere sammenhenger ment at her burde en ha jobba mer målretta og brukt så vel kommunens hjemmeside som ulike medier på en bedre måte. For framtida bør dette forbedres.

Prosessen var i utgangspunktet todelt. En skulle først jobbe fram mulige omstillingstiltak med virkning for inneværende år, altså 2019. Dette var naturlig nok en krevende oppgave som i praksis ikke førte til forslag med stort økonomisk innsparingspotensiale. I tillegg var det slik at det var vanskelig for menigmann å få innsyn siden tiltaka var et element i en tertialrapport.

Andre del av prosessen var omstillingstiltak for økonomiplanperioden – 2020-2023. Eldrerådet hadde i utgangspunktet tenkt seg at en her ville komme med forslag til tiltak som kunne sikre at en kom i økonomisk balanse i tråd med tallgrunnlaget i økonomiplana. Sjøl om det ble lagt fram ei tallrik rekke med tiltak, kom en ikke på langt nær i havn i forhold til det som lå til grunn for arbeidet. Kanskje hadde eldrerådet urealistiske forventninger til omstillingsarbeidet. Kanskje er dette bare begynnelsen på en langvarig prosess som på sikt kan føre oss mot målet – en kommunal økonomi der driftsnivået tilpasses de faktiske inntektene kommunen har/kan forvente fremover. Vi merket oss at eldrerådets forholdsvis omfattende uttalelse vedr. Omstillingsarbeidet ikke fulgte sakspapirene i forbindelse med politisk behandling. Når en deltar aktivt i en prosess, bidrar med innspill og avgir uttalelse,

synes vi at de besluttende organer burde hatt tilgang til alle elementer som grunnlag for vedtak som berører alle kommunens innbyggere.

Vår sentrale tilbakemelding i samband med omstillingsprosessen var å følge opp den nylig vedtatte helse- og omsorgsplana der et samla kommunestyre slo fast at det ikke var rom for særlige kutt innfor omsorgssektoren. Helse- og omsorgsplana baserte seg på et grundig utredningsarbeid basert på forventet utviklingstrekk innfor sektoren, og eldrerådet mente at antatt folketallsutvikling og alderssammensetninga som en faktisk kjenner godt de neste 10-15 åra, ikke tilsa at en kunne tappe omsorgssektoren for ressurser. Kommunen har for øvrig gjort betydelige grep for å forberede seg på utfordringene fra midten av 2020-tallet gjennom bygginga om omsorgsboliger som er innflyttingsklare pr 1.12.2019 samt vedtaket om rehabilitering av deler av Verjåtunet sjukeheim. Det skisseres innsparingsmuligheter gjennom bruk av velferdsteknologi uten at dette er konkretisert på klargjørende måte. Eldrerådet har i hele perioden prøvd å skaffe seg innsikt innfor dette feltet og har stilt seg positiv til konstruktiv bruk av gode teknologiske løsninger. Vi vil samtidig understreke at dagens eldreråd setter varme hender aller øverst for å kunne gi god og verdig omsorg.

Eldrerådet har fortsatt arbeidet med å arbeide for å styrke Frivilligsentralens rolle som et viktig nav i frivillighetsarbeidet. Eldrerådet har bidratt til at Os helselag har tatt initiativ til en dialog med kommunen med sikte på at kommunen kan overta ansvaret for frivilligsentralen. Viktig her har vært å kunne legge til rette for støtte i samband med økonomi/regnskap, informasjon/IKT og styrke arbeidsgiverrollen. Dialogen mellom helselaget og kommunen er så vidt vi kjenner til i startgropa. Representanter for eldrerådet har vært bidragsytere for å styrke rekrutteringa av frivillige, for å bidra til god/bedre organisering av mer sjølstyrte grupper innfor ulike interesseområder for å kunne avlaste den daglige belastninga på frivilligsentralens ene ansatte. Som eksempel kan vi nevne sjølstyrte grupper som datakafe, mimregruppe, sang/musikk-gruppe, elsykkel/bussgruppe, støttegruppe for praktisk hjelp på frivilligsentralen i samband med arrangement.... Her er det i første rekke Finn Hval som har dratt lasset.

Eldrerådet har videre sendt innspill til kommunens administrasjon i samband med behovet for nytt reglement for eldreråd som følge av nye forskrifter, så langt uten respons.

Eldrerådet har foretatt ei opprydding langs Verjå på Nørnesjordet og hadde planer om å lage et plenområde med bord/benker og ei oppslagstavle med historikken rundt denne delen av sentrum. Bord/benker er laga av elderrådsmedlem Olav Nylend, men prosessen med bearbeiding av plen med mer stoppa opp som følge av at NVE hadde innsigelser i forhold til ei mulig forbygging for å forhindre flom i Verjåa. Dermed måtte vårt prosjekt legges på is. Signalene i øyeblikket er at NVE ikke vil kreve noen forbygging, men uansett er det for sent å gjøre noe denne høsten og vi overlater til neste eldreråd å ta opp tråden og fullføre prosjektet.

I stedet har representanter for eldrerådet sammen med frivillig Yngve Rønning rydda Verjåstien fra Verjåhagen til gangveien fra Furuholtet. Kommunen har påtatt seg ansvaret for å frakte vekk en betydelig mengde kjerr/busker etter denne operasjonen samt kjøre på litt jord for å sikre stien på et par punkter. Den gamle stien vil ikke bli tilrettelagt for rullestolbrukere, men vil være et trivelig supplement til andre stier/gangveier i sentrum for de som går for egen maskin.

Eldrerådet har reflektert en del om behovet for en «Aktivitetspark» med mulighet for trening av styrke, bevegelighet og balanse, noe som er svært viktig for eldre i særdeleshet. På

vårparten ble det arrangert en «studietur» sammen med representanter for helselaget til Melhus hvor kommunen har anlagt en slik park i tilknytning til eldresenteret. Mulighetene for en slik etablering er diskutert, men ingen beslutninger er tatt. Det anbefales at det nye eldrerådet arbeider videre med saken.

Årets eldredag ble avvikla i Tufsingdal samfunnshus i starten av oktober med god oppslutning – om lag 80 deltakere. Underholdninga stod Terje Husdal og Jo Ryen for, og forsamlinga var udelte begeistra for duoen som gjennom ord og toner skapte trivelige musikalske vibrasjoner. Stian Slemdal fra Mauritz landhandel sørge for god og lokal middag.

Eldrerådet har vært representert på Hedmark fylkes eldrerådskonferanse i april i Elverum. Videre har leder vært med ved Alzheimerdagen i Løten og ved Pensjonistforbundets 2-dagers velferdsteknologikonferanse i Stjørdal nå i oktober.

Sluttord

Eldrerådet er altså ved slutten av sin 4-årsperiode og vil med dette takke for seg. Vi har prøvd å være både konstruktive medspillere og samtidig kritiske observatører på vegne av eldre. Vi har prøvd å synliggjøre eldre som ressurs mer enn som byrde/belastning – ikke minst gjennom å arbeide for å styrke frivillighetens rolle og betydning for helse og trivsel for hele lokalsamfunnet.

Det kan likevel stilles spørsmål ved om Eldrerådslovas krav er oppfylt av kommunen i vår funksjonsperiode (jf. lovteksten). Her er det for eksempel snakk om at alle saker som angår eldres levekår skal forelegges eldrerådet. Det avtroppende eldrerådet har tro på at de nye forskrifter/reglement for eldrerådets funksjon og oppgaver blir godt kommunisert, forstått og praktisert (se forslag til tekst utarbeidet av avtroppende eldreråd i sak 21/19).